

Sociale Veiligheidsplan

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
VISIE.....	3
ONZE MISSIE	4
OMGANGSPROTOCOL HILDEBRAND VAN LOONSCHOOL	6
KERNWAARDEN VAN DE HILDEBRAND VAN LOONSCHOOL.....	6
OMGANGSVORMEN EN IDENTITEIT	6
OMGANGSREGELS	7
ONZE AANPAK EN VERWACHTINGEN M.B.T. DE ONGANG MET ELKAAR.....	7
<i>We leren leerlingen:</i>	7
<i>Rolmodel leerkrachten</i>	8
<i>Samenwerking met ouders/verzorgers</i>	8
<i>Interne contactpersoon:</i>	9
REGLEMENT ONGEWENST GEDRAG	9
OMGANGSPROTOCOL GESCHEIDEN OUDERS	9
SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN – KWINK: SCHOOLBREDE, PREVENTIEVE AANPAK	11
SCHOOL EN OUDERS: SAMEN WERKEN AAN SEL	12
RAPPORTAGE	12
SEL(SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN)-COMPETENTIES	12
<i>Besef hebben van jezelf</i>	12
<i>Besef hebben van de ander</i>	12
<i>Keuzes kunnen maken</i>	12
<i>Zelfmanagement</i>	12
<i>Relaties kunnen hanteren</i>	13
HOUDING EN HANDELEN LEERKRACHTEN	14
SCHEMA PEDAGOGISCH-DIDACTISCH KLIMAAT	14
ANTI-PEST PROTOCOL.....	16
INLEIDING	16
HET VERSCHIL TUSSEN PLAGEN EN PESTEN	16
VORMEN EN VOORBEELDEN VAN SPECIFIEK PESTGEDRAG	17
INTERNETAFSPRAKEN GROEP 5 T/M 8	18
ONZE PREVENTIEVE AANPAK TEGEN PESTEN	18
METEN	19
HOE WIJ PESTEN BESTRIJDEN	19
<i>Vijfsporenaanpak</i>	20
TOT SLOT	23
REGLEMENT ONGEWENST GEDRAG	25
MONITORING SOCIALE VEILIGHEID	28
MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	30
OVERZICHT VERTROUWENSPERSOON-CONTACTPERSOON – AANDACHTSFUNCTIONARIS	34
ANTI-PEST COÖRDINATOR	34
CONTACTPERSONEN VOOR DE KINDEREN	34
AANDACHTSFUNTIONARIS.....	34
CONTACTPERSOON VOOR VOLWASSENEN	34
VERTROUWENSPERSOON.....	35

Inleiding

Leerlingen zitten op school om te leren. Ze zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als ze zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Daarvoor is het nodig dat ze zich kwetsbaar kunnen opstellen, dat ze zich gezien en geaccepteerd voelen en dat ze het gevoel hebben erbij te horen.

Zorgen voor sociale veiligheid gaat dus over méér dan het tegengaan van onveiligheid. Leerlingen hebben ruimte nodig om te mogen ontdekken waar grenzen liggen, om fouten te maken, om te leren verantwoordelijkheid te nemen en daarop te worden aangesproken. Voor leerlingen is de school niet alleen de plek waar ze lesstof leren, maar ook de plek waar zij leeftijdsgenoten ontmoeten en waar zij kennismaken met de samenleving en verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Dit doet een beroep op de pedagogische professionaliteit in de school en roept vragen op als: Hoe wordt er op school gedacht over leren en ontwikkeling? Welke ruimte geef je leerlingen om grenzen te verkennen? Welke ruimte is er om te leren van elkaar?

Het creëren van een sociaal veilig schoolklimaat is niet alleen noodzakelijk om goed te kunnen leren maar ook omdat het moet. Zorgen voor de sociale veiligheid van leerlingen én medewerkers is wettelijk verplicht!

De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. Ook ziet de inspectie toe op naleving van wetten en regels zoals de zorgplicht van de school voor de sociale veiligheid van de leerlingen.

Visie

Het onderwijs speelt een belangrijk rol bij het laten opgroeien van onze kinderen tot mensen met kennis, vaardigheden en duidelijke normen en waarden.

We zien dat de wereld snel blijft veranderen. Dit vraagt van onze kinderen om verantwoordelijkheid te (durven) nemen voor een 'gezonde' toekomst van onze samenleving en onze aarde. Wij leren hen om met een brede en open blik over grenzen te kijken.

Ook zien we dat de individualisering toeneemt in onze maatschappij. Onze verbindende normen en waarden bieden de kinderen hierin een positieve houvast en dragen bij aan een zinvol bestaan. Een christelijke basis, met de bijbehorende normen en waarden, kan voor hen een belangrijke steun zijn.

Van de kinderen wordt verwacht dat zij niet alleen verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf, maar ook voor de ander, de groep en de omgeving. Nieuwe technologieën creëren nieuwe mogelijkheden op het gebied van onderwijs en informatie. Dit vraagt om verstandig en effectief gebruik. Informatie is steeds eenvoudiger te verkrijgen en te delen. Het is belangrijk dat onze kinderen informatie op waarde kunnen schatten en dit op een respectvolle en open manier met elkaar delen.

Ons onderwijs is voornamelijk klassikaal georganiseerd. Wij verkleinen de groepsgrootte voor een groot deel van de tijd door de inzet van vakleerkrachten, onderwijsassistenten en plusleerkrachten. Wij hechten veel waarde aan ons schoolklimaat. Hiervoor zetten wij een schoolbreed programma in om een positieve invloed te hebben op de leeromgeving van de leerlingen en te zorgen voor een prettige werksfeer voor leerkrachten. Ons streven is om al onze leerlingen passend onderwijs te bieden, waar nodig en mogelijk met extra ondersteuning om uiteindelijk voor iedere leerling een passend uitstroomniveau te bereiken.

Onze Missie

De Hildebrand Van Loonschool is een kleine en sfeervolle school. Wij geven met passie les en zorgen dat onze leerlingen 'heel veel leren'. We hebben onze missie samengevat in 10 kernpunten.

1. *Sfeer*
Op de Hildebrand Van Loonschool bouwen leerkrachten, leerlingen en ouders samen aan een betrokken school waar iedereen zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en met plezier naar toe gaat.
2. *Leerkrachten*
Onze leerkrachten zijn betrokken en hebben passie voor hun vak. Dit brengen zij over op onze leerlingen en collega's. Samen met de leerlingen tonen zij initiatief om te experimenteren, te ontwikkelen en uit te blinken.
3. *Persoonlijke vorming leerlingen*
Samen met de ouders laten wij onze leerlingen ontdekken wie ze zijn. Iedereen mag fouten maken. We geven en krijgen feedback en leren daar veel van.
4. *Vaardigheden*
Wij stimuleren de leerlingen om het beste uit zichzelf te halen. Dit doen we door het eigen maken van kennis en vaardigheden, het voorbereiden op het leven in een samenleving en het ontdekken en ontwikkelen van talenten.
5. *Ouders*
We werken samen met de ouders op basis van openheid, betrokkenheid en wederzijds vertrouwen. Alle ouders zetten zich actief in bij verschillende activiteiten op school.
6. *Passie*
Wij motiveren de leerlingen om een leven lang te willen leren. We 'leren hen leren' in denken, filosoferen, debatteren, creativiteit en sportiviteit. We zien dat zij zo hun passies kunnen ontdekken en ontwikkelen.
7. *Christelijke normen en waarden*
De christelijke idealen vormen onze inspiratiebron. Onze belangrijkste normen zijn: naastenliefde, eigen verantwoordelijkheid en respect voor elkaar.

8. *Samenleving*

We spelen in op (inter)nationale ontwikkelingen in de samenleving, kijken over grenzen en hebben aandacht voor cultuur.

9. *Samenwerken en verbinden*

Wij leren de kinderen hoe zij samenwerken in een groep en verbonden kunnen zijn met anderen. Samen leven en werken betekent dat iedereen recht heeft op een eigen identiteit en dat je anderen accepteert zoals ze zijn.

10. *Nieuwe informatie- en communicatietechnologieën*

Wij willen kinderen leren hoe zij om moeten gaan met nieuwe technologieën, We leren hen informatie op waarde te schatten en te delen. Wij gebruiken nieuwe leermethodes als deze bewezen verbeteringen hebben aangetoond.

Omgangsprotocol Hildebrand Van Loonschool

In dit Omgangsprotocol is beschreven wat de gewenste houding is van alle betrokkenen (medewerkers, leerlingen, ouders, vrijwilligers en externen) bij onze school om er voor te zorgen dat allen zich in onze school veilig en gerespecteerd voelen in de omgang met elkaar. Als dat het geval is, kunnen leerlingen, medewerkers, ouders en overige betrokkenen tot hun recht komen en een positieve bijdrage leveren aan de schoolgemeenschap.

Dat betekent dat wij als schoolteam, directie en bestuur adequaat en op passende wijze reageren op alle vormen van gewenst, ongewenst gedrag of pestgedrag. We spreken elkaar hierop aan en we spreken leerlingen, ouders en alle andere betrokkenen van de school erop aan. Als er sprake is van gewenst gedrag bevordert dat de positieve sfeer en in gevallen van ongewenst gedrag is het meestal voldoende om het ongewenste gedrag te stoppen. Indien echter in gevallen van ongewenst gedrag een gesprek en redelijk overleg niet toereikend zijn moeten vervolgstappen ondernomen worden en/of sancties volgen. Daarbij kunnen wij gebruik maken van ons Anti-Pestprotocol, onze Klachtenregeling of, in het uiterste geval, onze schorsings- en verwijderingsprocedure als vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag.

Kernwaarden van de Hildebrand Van Loonschool

Houding en handelen van volwassenen en kinderen zijn gebaseerd op fundamentele waarden over hoe wij met elkaar omgaan. De waarden 'respect', 'verantwoordelijkheid' en 'samenwerking' liggen ten grondslag aan onze missie en visie en afspraken. Ons team werkt aan de bewustwording en leert kinderen dat je een keuze hebt in je gedrag. Zo leren onze leerlingen bijvoorbeeld dat zij, ook in conflictsituaties, door met elkaar te praten en goed naar elkaar te luisteren tot een goede oplossing kunnen komen.

Wij verwachten dat de ouders en verzorgers van onze leerlingen onze waarden en regels respecteren. Uiteraard zijn er verschillen tussen thuis en school, maar het is wel noodzakelijk dat we op eenzelfde lijn zitten wat betreft de morele opvoeding; wat mag wel en wat mag niet, wat hoort wel en wat hoort niet.

Omgangsvormen en identiteit

Er wordt op onze school veel aandacht besteed aan het welbevinden van kinderen, ouders/verzorgers en personeelsleden. De school tolereert geen pestgedrag, agressie, geweld en andere vormen van ongewenst gedrag. Een kind moet zich op school veilig voelen en moet met plezier naar school kunnen gaan. Respect en waardering voor elkaar hebben en met elkaar samenwerken vormen de basis voor de gewenste houding die wij op school van iedereen verwachten. We leren kinderen

zich, samen met de volwassenen binnen de school, verantwoordelijk te voelen voor elkaar als ook de sfeer in de groep en op school.

Het feit dat je bij elkaar op school zit, dat je in dezelfde buurt woont, dat je samen deze wereld bewoont, maakt dat niemand vrijblijvend in deze wereld kan staan. Onze school is een christelijke school. De Bijbelse verhalen leren ons over menselijkheid, over samenleven, over gerechtigheid en vrede, over vrijheid, zorg en aandacht voor de zwakkeren. Deze lessen indachtig zijn de hiervoor genoemde waarden 'respect', 'verantwoordelijkheid' en 'samenwerking' ons uitgangspunt, onze intentie en vormen onze visie. Deze sleutelbegrippen vormen onze identiteit; de basis hoe wij met elkaar omgaan, in school en erbuiten. Vanuit onze waarden en normen hopen we voor iedereen die bij de school betrokken is een zo veilig mogelijk schoolklimaat te kunnen scheppen.

Omgangsregels

Op basis van onze kernwaarden hebben wij de volgende **omgangsregels** opgesteld:

- We respecteren elkaar en elkaars spullen.
- We praten positief met en over elkaar, luisteren naar elkaar en proberen elkaar te begrijpen.
- We werken samen en helpen elkaar.
- We zijn verantwoordelijk voor onszelf en voor elkaar.
- We zijn eerlijk en gedragen ons zó dat we elkaar kunnen vertrouwen.

Onze aanpak en verwachtingen m.b.t. de omgang met elkaar

Leerkrachten besteden de eerste schoolweken nadrukkelijk aandacht aan de schoolregels en in iedere groep stellen ze samen met de kinderen vanuit de schoolregels groepsafspraken op. De schoolregels en groepsafspraken hangen zichtbaar in iedere klas.

Meestal lukt het goed om volgens bovenstaande uitgangspunten en regels en afspraken met elkaar een veilig schoolklimaat te bieden, waarin de leerlingen zich harmonieus kunnen ontwikkelen. Helaas zijn er soms situaties waarin het niet goed gaat.

We leren leerlingen:

- Zeg duidelijk tegen de ander als je iets niet wilt.
- Als praten niet helpt, vraag de leerkracht/volwassene om hulp.
- Zeg duidelijk tegen een ander dat hij/zij een medeleerling kwetst.

Als je ziet dat een medeleerling wordt buitengesloten of gepest, vang hem of haar op. Als dit niet mogelijk is, of als een probleem onopgelost blijft, meld je dit bij de leerkracht/volwassene.

We leren leerlingen ook hun eigen aandeel in de conflictsituatie te zien en de mogelijkheden voor ander gedrag.

Rolmodel leerkrachten

De leerkrachten spelen een belangrijke rol in het waarborgen van een positief pedagogisch klimaat in de klas en de rest van de school door:

- leerlingen structuur te geven in het aan te bieden onderwijs en het consequent hanteren van regels voor het gedrag en de omgang in de groep;
- respect te hebben voor leerlingen en ouders en hen veiligheid te bieden;
- het zelfvertrouwen van leerlingen positief te beïnvloeden door regelmatige feedback op leer-en ontwikkelproces en positieve aandacht;
- actief betrokken te zijn bij leerlingen en wat hen beweegt;
- positief in te gaan op de verschillen tussen leerlingen en uit te stralen dat deze verschillen er mogen zijn (diversiteit); ieder kind is uniek en ieder kind heeft zijn/haar talent dat herkend en erkend wordt;
- hulp te bieden en hulp te vragen indien dit gewenst is;
- het inzetten van verschillende werkvormen van samenwerking tussen de leerlingen;
- adequaat te reageren op eventueel pestgedrag (zie vijfsporenaanpak in het Anti-Pest Protocol).

Samenwerking met ouders/verzorgers

In het belang van het kind is het van groot belang dat ouders actief betrokken zijn bij het onderwijs aan het kind en het kind aanmoedigen, stimuleren en ondersteunen in zijn/haar ontwikkeling op school. Het doel is dat elke leerling het beste tot zijn recht komt en het maximale uit zijn talenten haalt. Dit vraagt om een goede samenwerking tussen ouders en scholen tijdens de gehele schoolloopbaan van kinderen. We staan voor een constructieve samenwerking waarbij we ouders/verzorgers als gelijkwaardige gesprekspartners zien met betrekking tot de ontwikkeling van het kind. Wij staan voor een open, heldere en transparante communicatie met ouders en zijn geïnteresseerd in wat ouders weten, kunnen en willen wanneer het gaat om het onderwijs aan en de opvoeding van hun kind. In de omgang tussen ouders en leerkrachten vinden we het belangrijk dat dit gebeurt in de lijn met onze waarden en normen, dus verantwoordelijk, met respect naar en toewijding aan elkaar.

Wij verwachten van ouders, dat zij

- de kernwaarden en hierop gebaseerde schoolregels (helpen) naleven en adequaat reageren op ongewenst gedrag en overtreding van regels.
- de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van hun kinderen bevorderen;
- hun kinderen stimuleren zich verantwoordelijk te gedragen, opdat zij en hun medeleerlingen zich goed kunnen ontwikkelen in een prettige sfeer;

- op een positieve wijze betrokken zijn bij de school en mogelijk pestgedrag helpen voorkomen;
- praten mét, in plaats van, over elkaar.

Voor wat wij rondom het helpen voorkomen, bespreekbaar maken en actief aanpakken van pesten specifiek van ouders verwachten verwijzen wij naar ons Anti-Pestprotocol, zie hoofdstuk 5.

Voor problemen en klachten waar ‘partijen’ niet zélf met elkaar uitkomen verwijzen wij naar onze Klachtenregeling. Een exemplaar van de klachtenregeling kunt u inzien bij de schooldirectie en/of bij de interne contactpersoon die aan onze klachtenregeling verbonden is. De volledige klachtenregeling is ook verkrijgbaar via de externe vertrouwenspersoon en te vinden op www.hvlschool.nl

Interne contactpersoon:

Op de Hildebrand Van Loonschool streven we naar goede en open communicatie tussen leerkrachten, ouders en directie. Als er sprake is van problemen, conflicten of ruzies, trachten we deze tussen de partijen zelf en met elkaar, op te lossen. Indien het niet mogelijk is of het niet veilig voelt om een probleem bij een leerkracht of de schooldirectie aan te kaarten, kan het raadplegen van een contactpersoon die verbonden is aan onze klachtenregeling uitkomst bieden.

Er zijn op onze school twee interne contactpersonen: één voor de kinderen en één voor de volwassenen binnen de school. Hun namen en contactgegevens vindt u in hoofdstuk 9 en op de website in de Schoolgids.

In onze klachtenregeling is geregeld waar betrokkenen van de school terecht kunnen als men niet zelfstandig en/of met hulp van de groepsleerkracht of directie of een contactpersoon tot een oplossing komt. Nadere uitleg over de klachtenprocedure kunt u vinden in onze schoolgids. Ook de volledige klachtenregeling is te vinden op www.hvlschool.nl

Reglement Ongewenst Gedrag

Als een leerling zich in ernstige mate in strijd met de school- en klassenregels gedraagt, zal de groepsleerkracht dit bespreken met de leerling en de ouders/verzorgers met als doel samen te werken aan een gedragsverandering. Wanneer er sprake is van gedragsproblemen en er onvoldoende gedragsverbetering is, verwachten wij, dat ouders hulp inschakelen. In het uiterste geval maken wij gebruik van onze schorsings- en verwijderingsprocedure als vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag, zie hoofdstuk 6.

Omgangsprotocol Gescheiden Ouders

De informatievoorziening van de school betreffende het kind gebeurt aan beide met het gezag belaste ouders, ook als zij niet samenwonen. Uitgangspunt daarbij is de

wettelijke verplichting zoals die in artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek is vastgelegd. Communicatie vanuit school is dus gericht aan beide met gezag belaste ouders en niet uitsluitend aan de ouder bij wie het kind volgens de Gemeentelijke Basisadministratie of volgens de door de ouder verstrekte gegevens staat ingeschreven. Dit geldt niet indien daarmee, naar de mening van de school, zwaarwegende belangen van het kind geschaad zouden kunnen worden. Het verstrekken van schoolinformatie aan de niet met het gezag belaste ouder vindt alleen plaats indien hij of zij daarom vraagt. Het moet dan om concrete vragen over het kind gaan. Een mail van één van de ouders aan de school, waarin de andere ouder niet is ingekopieerd (kenbaar uit vermelding in de "CC"), wordt als niet ontvangen en niet gelezen beschouwd.

Oudergesprekken: In principe nodigt de school beide met gezag belaste ouders uit voor informatie-avonden of oudergesprekken (bijvoorbeeld rapportbesprekingen). Indien een van de ouders geen gezamenlijk gesprek wil, kan hij of zij om een individueel gesprek vragen. Na elk individueel gesprek zendt de school een gespreksverslag aan beide ouders. Met het oog op de verslaglegging kan de directeur of de intern begeleider bij individuele gesprekken aanwezig zijn.

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten of op enige andere wijze de school daarbij betrekken. De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die te maken heeft met de scheiding van de ouders of anderszins speelt tussen de ouders. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt, met uitzondering van instanties zoals het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, de Raad voor Kinderbescherming en de schoolarts.

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders het niet eens zijn met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal de directie met de betrokken leerkrachten proberen om dat probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt en vraagt van ouders medewerking hierin, in het belang van het kind.

Sociaal-Emotioneel Leren – Kwink: schoolbrede, preventieve aanpak

Sociaal-emotioneel leren (SEL) is het proces waarbij leerlingen noodzakelijke kennis, attitudes en vaardigheden verwerven ten einde beter te worden in het omgaan met zichzelf en de ander. Kinderen leren hierbij fundamentele levensvaardigheden voor moreel verantwoord gedrag voor nu en later. Sociale integratie, burgerschap en mediawijsheid zijn belangrijke thema's.

Op onze school kunnen kinderen dit leren en oefenen in groep 1 t/m 8 met de methode Sociaal-Emotioneel Leren KWINK.

De Hildebrand Van Loonschool wil een school zijn waar kinderen heel veel leren.

Uw kind leert rekenen, taal, lezen, schrijven en krijgt wereldoriëntatie. Er is aandacht voor beweging en creatieve vakken. Die vakken zijn belangrijk en daarom besteden we er ook veel tijd aan en worden de lessen voor een deel in 'halve groepen' gegeven. Met die kennis en vaardigheden kan uw kind succesvolle vervolgstappen maken. Toch is dat niet alles.

Minstens zo belangrijk is dat kinderen zichzelf leren kennen, leren ontdekken waar ze goed in zijn en waar hun grenzen liggen. Dat ze leren omgaan met hun emoties en die van anderen. Dat ze zich goed kunnen inleven in anderen en weten hoe ze vriendjes kunnen maken en die relaties goed kunnen houden. Dat ze niet alleen algemeen aanvaarde waarden respecteren, maar die ook actief in hun gedrag laten zien; rekening houdend met de normen die daarbij horen. Hoe ze conflicten zelf kunnen oplossen en hoe ze pestgedrag kunnen herkennen en voorkomen.

Dat alles helpt bij de ontwikkeling van hun sociaal-emotionele vaardigheden en noemen we: sociaal-emotioneel leren. Daar hebben ze nu en later veel voordeel van. Wij vinden een gezonde balans tussen kennisvakken, creatieve vakken, sport en spel en sociaal-emotioneel leren (SEL) belangrijk.

Wij gebruiken de methode Kwink voor sociaal-emotioneel leren. Dit is een online methode voor de hele school. Kwink biedt elk jaar twintig nieuwe SEL-lessen. Die lessen gaan over belangrijke vaardigheden (competenties) die kinderen nu en later nodig hebben om succesvol te kunnen meedoen in de maatschappij.

Centraal staat een positieve groepsvorming. Is een groep veilig en sterk? Dan leren kinderen beter en makkelijker. In een veilige en sterke groep komen kinderen voor elkaar op; dit voorkomt verstoringend gedrag zoals pesten.

Kwink werkt met animaties en actieve werkvormen. Zo kunnen kinderen de vaardigheden ook echt oefenen op school. En we laten ze ontdekken hoe ze het geleerde kunnen toepassen in het dagelijks leven: op school, thuis, de club, op straat of waar dan ook.

School en ouders: samen werken aan SEL

Sociaal-emotioneel leren is een taak voor school én thuis. Het gaat immers om het welbevinden van onze kinderen. Daarom betreft de school de ouders actief bij Sociaal-Emotioneel Leren via ouderbrieven, Koelkastposters, ouderavonden en schoolmailings.

Rapportage

Drie keer per schooljaar vullen alle leerkrachten een lijst m.b.t. sociaal-emotioneel functioneren, werkhouding en gedrag in (november-februari-juni) waarmee zij aan kinderen en ouders aangeven hoe de ontwikkeling hiervan verloopt.

In een leerlinggesprek voert de leerkracht van groep 5 t/m 8 voorafgaand aan het rapportgesprek met ouders een gesprekje met elke leerling hierover.

SEL(Sociaal-Emotioneel Leren)-competenties

Het systematisch aanleren van SEL- competenties (levensvaardigheden) draagt wezenlijk bij aan een veilige leer- en leefomgeving.

We onderscheiden vijf competenties:

Besef hebben van jezelf

- Eigen gevoelens herkennen en kunnen benoemen
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander

- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale signalen kunnen oppakken en interpreteren

Keuzes kunnen maken

- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement

- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

Houding en handelen leerkrachten

Leerkrachten komen in houding en handelen tegemoet aan de drie psychologische basisbehoeften van leerlingen:

- competentie
- autonomie
- relatie

Leerkrachten komen tegemoet aan en stemmen hun gedrag af op deze drie basisbehoeften. Dit geldt voor het didactisch, organisatorisch en pedagogisch handelen. Het is belangrijk dat leerlingen een goed contact hebben met hun leerkracht en hun medeleerlingen (relatie), dat ze zelfstandig kunnen functioneren (autonomie) en dat ze zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld hebben en succeservaringen opdoen (competentie).

Bij de ondersteuning van de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen houden leerkrachten rekening met deze drie basisbehoeften.

Leerkrachten zijn verantwoordelijk voor een goede interactie, adequate instructie en een gestructureerd klassenmanagement:

- goede interactie (waarmee aan de behoefte aan relatie tegemoet wordt gekomen)
- goede instructie/didactiek (waarmee aan de behoefte aan competentie tegemoet wordt gekomen)
- gestructureerd en helder klassenmanagement (waarmee aan de behoefte aan autonomie tegemoet wordt gekomen)

In schema bestaat een goed pedagogisch-didactisch klimaat uit de volgende negen onderdelen:

Schema Pedagogisch-Didactisch Klimaat

	relatie	competentie	autonomie
interactie	positieve grondhouding van leerkracht naar leerlingen	leerlingen leren reflecteren	leerlingen verantwoordelijkheid leren ontwikkelen voor hun eigen leerproces en ruimte bieden voor eigen initiatief
instructie	instructie geven die is afgestemd op wat leerlingen nodig hebben	instructie gericht op succeservaring en competentiegevoel	interactieve instructie waarbij de inbreng van leerlingen serieus wordt genomen
klassenmanagement	tijd en energie voor elke leerling creëren	goed differentiëren en onderwijs op maat geven zodat elke leerling zich	leerlingen zelf (leren) laten plannen wat ze gaan doen en hoe ze dat gaan doen

leerlingen leren
samenwerken

competent voelt en
de juiste uitdaging
krijgt

Anti-Pest Protocol

Inleiding

Beginsel 6 van de Universele Verklaring van de Rechten van het Kind:

Ieder kind heeft liefde en begrip nodig voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn persoonlijkheid.

Een klimaat waarin gepest wordt tast iedereen aan. Ons pestbeleid gaat nadrukkelijk in op de aanpak van pesten. Het voorkomen, signaleren en aanpakken van deze ongewenste vorm van gedrag vinden wij dermate belangrijk, dat het anti-pestprotocol als aanvullend onderdeel is opgenomen in ons omgangsprotocol.

De basis van ons pestbeleid wordt gevormd door twee regels;

- Wij pesten niet
- Wij accepteren niet dat er gepest wordt

Het verschil tussen plagen en pesten

Er zijn essentiële verschillen tussen pesten en plagen. We vinden het belangrijk deze verschillen hier te benoemen en vervolgens een aantal vormen en voorbeelden van pesten uiteen te zetten.

Plagen

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Pesten

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pesten als hierdoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. Wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich. Pesten is een vorm van mishandeling en is altijd ongewenst. Pesten is een vorm van machtsmisbruik door intimidatie. Het sterkere kind, de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen t.o.v. het gepeste kind, wil buitensluiten, pijn doen, vernielen of kwetsen. Pestgedrag kan onbewust zijn, dan moet er een bewustwordingsproces plaatsvinden. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig en is onzeker en

bang en boos. Bij echt pestgedrag zien we vaak de rolverdeling: het gepeste kind, de pester, de zwijgende middengroep en de meelopers.

Vormen en voorbeelden van specifiek pestgedrag

Verbaal

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje", etc.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken (rooie, dikke, dunne, flapoor, etc.).
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of steun te zoeken
- om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek

Trekken, duwen of spugen.

- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie

Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.

Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.

Dwingen om iets, dat niet van jou is, op te eisen.

Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

Isolatie

- Steun zoeken bij andere kinderen dat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingen.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.

- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

Vormen van digitaal pesten

- Anonieme berichten versturen via (groeps)apps en andere digitale mogelijkheden.
- Schelden, roddelen, bedreigen via sociale media.
- Foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen.
- Privé-gegevens/beelden op een site plaatsen.
- Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken.
- Alle andere vormen van cyberpesten

Internetafspraken groep 5 t/m 8

Aan het begin van het schooljaar worden in groep 5 t/m 8 deze internetregels besproken.

- Ik mag alleen internetten als ik daarvoor opdracht of toestemming krijg van de leerkracht
- Ik maak alleen met toestemming van een leerkracht/overblijfskracht gebruik van de iPads, Chromebooks of mobiele telefoons
- Ik zal nooit persoonlijke informatie doorgeven op het internet, bijvoorbeeld mijn naam, adres en telefoonnummer. De naam, adresgegevens en het telefoonnummer van de school en thuis mag ik alleen doorgeven met toestemming van de leerkracht/mijn ouders.
- Ik vertel het de leerkracht/mijn ouders meteen als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel.
- Ik zal alleen met toestemming van mijn ouders afspreken met iemand die ik op internet heb ontmoet.
- Ik gebruik geen gemene of lelijke woorden als ik een bericht verstuur.
- Ik zet in groeps-apps geen gemene of lelijke dingen over anderen.
- Wat ik typ, kan altijd worden gelezen door een leerkracht of mijn ouders.
- Ik zal nooit antwoorden op een bericht dat onprettig is. Ik stel de leerkracht/mijn ouders meteen op de hoogte, zodat er maatregelen genomen kunnen worden.
- Ik maak geen gebruik van social media tijdens schooltijd.
- Ik mag alleen printen met toestemming van de leerkracht

Onze preventieve aanpak tegen pesten

Zoals omschreven in ons Omgangsprotocol hanteert onze school een preventieve aanpak, die o.a. bestaat uit het hanteren van duidelijke omgangsvormen en de KWINK-lessen voor sociaal-emotioneel leren.

Aan het begin van ieder schooljaar gaan de groepsleerkrachten met de leerlingen in gesprek over het belang van een veilig en gezond pedagogisch klimaat; de manier waarop we met elkaar om willen gaan (gewenst gedrag). Er wordt dan ook ingegaan op wat we onder ongewenst gedrag (zoals pesten) verstaan. De mechanismen die bij pesten spelen worden besproken en kinderen worden bewust gemaakt van wat de negatieve gevolgen van pesten zijn.

De gewenste omgangsvormen en gedragsregels worden per groep behandeld en de groepsafspraken die van belang zijn voor de desbetreffende groep worden samen met de leerlingen vastgesteld.

Metten

Het welbevinden van de kinderen wordt op verschillende manieren gemeten. In groep 1 t/m 4 wordt het welbevinden door middel van observaties en leerlinggesprekjes gemeten.

In groep 5 t/m 8 worden naast observaties en leerlinggesprekjes, ook meetinstrumenten zoals Zien! leerlinglijsten en sociogrammen ingezet om het welbevinden te meten.

Sociogrammen worden minimaal twee keer per jaar afgenomen in groep 5 t/m 8 (oktober en april), geanalyseerd en besproken met de intern begeleider voor eventuele follow-up.

Van de Zien! Leerlinglijsten worden door leerkrachten analyses gemaakt en daarna met intern begeleider besproken.

Intern begeleider en directeur maken een analyse en beleid op schoolniveau.

Hoe wij pesten bestrijden

Als pesten toch optreedt en gesignaleerd wordt, verwachten we dat leerlingen, leerkrachten en ouders adequate actie ondernemen (zie omgangsregels en onze verwachtingen van leerlingen, leerkrachten en ouders in ons omgangsprotocol). Iedereen op school heeft een eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en tegengaan van pesten.

Bij het voorkomen en bestrijden van pesten betrekken wij, volgens de zogenaamde 'Vijfsporenaanpak', de vijf betrokken partijen;

- De leerling(en) die gepest wordt/worden
- De leerling(en) die pest(en)
- De omstanders (rest van de groep)
- Leerkrachten, overige personeel, vrijwilligers
- Ouders/verzorgers

Vijfsporenaanpak

Onze ‘Vijfsporenaanpak’ bestaat uit aandacht voor de rol van alle hiervoor genoemde vijf betrokken partijen.

Als school nemen wij verantwoordelijkheid

- De school neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en voert een duidelijk beleid.
- De school zorgt voor een klimaat waarin pesten bespreekbaar is voor iedereen.
- Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.
- De school zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.

We steunen (de) gepeste leerling(en)

- Wij zorgen dat gepeste leerlingen zich weer veilig gaan voelen.
- We luisteren naar wat er gebeurd is; inzicht krijgen.
- We nemen het probleem van leerlingen serieus.
- We betrekken andere leerlingen bij het oplossen van pesten en overleggen mogelijke oplossingen met hen.
- We werken samen met gepeste leerlingen aan oplossingen.
- We schakelen eventueel deskundige hulp van buiten in (specifieke training, weerbaarheidstraining, sociale vaardigheidstraining).
- We monitoren en dragen zorg voor vervolggesprekken.

We steunen (de) pestende leerling(en)

- We luisteren naar wat er gebeurd is – inzicht krijgen.
- We bespreken met de leerlingen wat pesten voor een ander betekent – bewustwording.
- We helpen kinderen hun relatie (s) met gepeste leerlingen en eventuele andere kinderen te verbeteren.
- We zorgen dat leerlingen zich veilig voelen en leggen uit wat er gaat gebeuren.
- We stellen grenzen en handhaven deze consequent.
- We helpen leerlingen zich aan regels en afspraken te houden.
- We monitoren en dragen zorg voor vervolggesprekken.

We betrekken andere leerlingen bij de oplossing van het pesten

- We praten met de andere kinderen in de groep over het pesten en hun eigen rol daarin.

- We overleggen met de andere kinderen in de groep over mogelijke manieren van aanpak en een mogelijke oplossing alsmede hun rol hierin.
- We werken samen met de kinderen aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen.

We luisteren naar en steunen ouders/verzorgers van zowel gepeste, pestende als overige leerling(en)

- We nemen ouders die zich zorgen maken serieus.
- We zetten ons in om samen met de ouders inzicht te krijgen in de situatie.
- We informeren en adviseren ouders over peestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen.
- We overleggen met ouders over manieren om peestsituaties op school en buiten school aan te pakken.
- We verwijzen ouders zo nodig door naar deskundige hulp.

Verantwoordelijkheid van kinderen, teamleden en ouders/verzorgers

Wij verwachten dat iedereen zich houdt aan onze algemeen geldende omgangsregels op school en de groepsafspraken m.b.t. de omgang met elkaar, de omgang met emoties en betrokkenheid en verantwoordelijkheid naar en voor elkaar.

Wij verwachten van al onze leerlingen dat zij:

- Aan geen enkele vorm van pesten (mee)doen.
- Het direct melden bij de groepsleerkracht als ze gepest worden en/of zien of weten dat een medeleerling wordt gepest.
- Het melden bij de contactpersonen voor kinderen (zie ook omgangsprotocol) indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.
- Actief deelnemen aan gesprekken en activiteiten in het kader van het voorkomen en aanpakken van pesten.

Rol en verantwoordelijkheid van leerkrachten en overige teamleden

Wij verwachten van onze leerkrachten en overige personeelsleden dat zij veiligheid bieden aan leerlingen, collega's, ouders en andere betrokkenen van de school door het consequent naleven en hanteren van de schoolregels en de omgangsvormen in de groepen, attent te zijn op hoe men op school met elkaar omgaat en adequaat te reageren op ongewenst gedrag en overtreding van regels.

Specifiek op het gebied van pesten verwachten wij dat zij:

- Preventief kinderen leren welk gedrag niet acceptabel is, de kinderen leren wat wordt verstaan onder pesten.
- Stelling nemen tegen pesten en de regels 'Wij pesten niet' en 'Wij accepteren niet dat er gepest wordt' consequent hanteren.
- Ieder pestsignaal serieus nemen.

- Zich, daar waar nodig verder trainen in goed observeren.

Als zich, ondanks onze inspanningen om pesten te voorkomen, een peestsituatie voordoet, hanteren de leerkrachten onze hiervoor beschreven Vijfsporenaanpak.

- De leerkracht bespreekt de situatie met de gepeste leerling(en). Vervolgens bespreekt de leerkracht de situatie met de leerling(en) die pest(en), met als doel het verkrijgen van inzicht in de situatie.
- De leerkracht bespreekt ook elk pestprobleem met de klas, (tenzij er redenen zijn om hiervan af te zien) en neemt duidelijk stelling tegen pesten.
- De leerkracht past bij iedere peestsituatie direct en consequent de sancties toe die met de betrokkenen en de rest van de groep zijn afgesproken.
- Ouders van(de) gepeste en pestende leerling(en), en indien nodig ook ouders van de overige leerlingen, worden betrokken zoals hiervoor omschreven.
- De leerkracht meldt een pestprobleem bij de interne begeleider die op onze school tevens de rol van anti-pestcoördinator heeft. Er wordt verslag uitgebracht van de gesprekken die gehouden zijn met alle bovengenoemde betrokkenen.
- Indien nodig kiest de leerkracht in overleg met de anti-pestcoördinator een passende begeleiding voor de pestende- en de gepeste leerling(en), eventueel met hulp van externe deskundigen.

Rol en verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers

We hopen van harte dat kinderen die gepest worden dat ook aan hun ouders durven en kunnen vertellen. Door snel en adequaat te reageren kunnen we er met elkaar voor zorgen dat het pesten stopt.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van kinderen die worden gepest

Wij verwachten dat ouders die de indruk hebben dat hun kind gepest wordt:

- Zorgen dat hun kind zich veilig voelt.
- Inzicht krijgen op de aard en omvang van het probleem.
- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren.
- Stelling nemen tegen het pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht en actief meewerken aan een gezamenlijk plan van aanpak van de groepsleerkracht en anti-pestcoördinator.
- Zich, indien er sprake is van een ernstige peestsituatie, terughoudend opstellen om het zelf op te lossen. Wij verwachten dat in dergelijke situaties eerst contact opgenomen wordt met de school en rechtstreeks contact met de betrokken kinderen en ouders vermeden wordt.

- Het melden bij de anti-pestcoördinator en/of directie en/of de contactpersonen indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van kinderen die pesten

Wij verwachten dat ouders die de indruk hebben en/of merken dat hun kind pest:

- Zorgdragen dat hun kind zich veilig voelt.
- Inzicht krijgen op de aard en omvang van het probleem.
- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren.
- Niet straffen maar stelling nemen tegen pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht om hem/haar op de hoogte te stellen en zijn/haar bevindingen te horen.
- Actief meewerken aan het plan van aanpak dat door de leerkracht en /of anti-pestcoördinator wordt voorgesteld.

Verantwoordelijkheid ouders/verzorgers van de rest van de groep

Alle kinderen in een groep hebben een verantwoordelijkheid in het voorkomen en stoppen van pesten. Wij nemen ook stelling tegen de zogenaamde 'meelopers' en 'zwijgers' van de groep.

Wij verwachten daarom dat alle ouders die van hun kind horen over pestgedrag in de klas:

- Het probleem serieus nemen.
- Zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind luisteren en proberen inzicht te krijgen in de aard en omvang van het probleem.
- Stelling nemen tegen het pesten.
- Contact opnemen met de groepsleerkracht om hem/haar op de hoogte te stellen.
- Actief meewerken aan het plan van aanpak dat door de leerkracht en /of anti-pestcoördinator wordt voorgesteld.
- Het melden bij de anti-pestcoördinator en/of directie en/of bij één van de contactpersonen indien zij, om welke reden dan ook, niet (meer) met de situatie kunnen, wensen of durven aankloppen bij de groepsleerkracht.

Tot slot

Met bovenstaande aanpak hopen wij pesten op school te voorkomen en kunnen wij als schoolteam adequaat en op passende wijze reageren op alle, onder punt 3 genoemde vormen van pestgedrag. Als deze aanpak niet toereikend is, kunnen wij een beroep doen op onze Klachtenregeling en/of zullen sancties volgen. Daarbij kunnen wij in het uiterste geval onze schorsings- en verwijderingsprocedure, zoals vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag, hanteren.

Reglement Ongewenst Gedrag

Als een leerling zich in ernstige mate in strijd met de school- en klassenregels gedraagt, zal de groepsleerkracht dit bespreken met de leerling en de ouders/verzorgers met als doel samen te werken aan een gedragsverandering. Wanneer er sprake is van gedragsproblemen en er onvoldoende gedragsverbetering is, verwachten wij, dat ouders hulp inschakelen. In het uiterste geval maken wij gebruik van onze schorsings- en verwijderingsprocedure als vastgelegd in het Reglement Ongewenst Gedrag.

De Hildebrand Van Loonschool heeft een aantal maatregelen die genomen kunnen worden bij ernstig ongewenst gedrag. Dit zijn een time-out, een schorsing of een verwijdering.

Time-out

Wanneer het gedrag en/of taalgebruik van de leerling ten koste gaat van het welbevinden van medeleerlingen en/of leerkracht en het onderwijsproces verstoort, wordt een kind uit de les verwijderd en met werk elders in de school geplaatst gedurende de rest van de dag of van het dagdeel. Ouders en directie worden hiervan dezelfde dag op de hoogte gesteld door de leerkracht. De leerkracht maakt een melding in het leerlingendossier.

Wanneer de leerling zich op de 'time-outplek' misdraagt, zal de directeur of intern begeleider de ouders opbellen met het verzoek het kind op te halen. Er zal een gesprek tussen groepsleerkracht en ouders volgen om tot een verbeteraanpak van het gedragsprobleem te komen. De aanpak wordt vastgelegd in een handelingsplan, dat door leerkracht, leerling en ouders ondertekend wordt. In dit handelingsplan wordt beschreven welke taken de leerling, de leerkracht en de ouders hierin hebben.

Schorsing

Wanneer bovengenoemde verbeteraanpak niet tot positief resultaat leidt en de gedragsproblemen voortduren, kan de leerling geschorst worden. Een leerling kan ook geschorst worden bij een zeer ernstig incident. Een schorsing houdt in dat een leerling de toegang tot de school ontzegd wordt gedurende een bepaalde periode. De schorsing zal zowel mondeling als schriftelijk worden aangekondigd bij de ouders/verzorgers en bedraagt maximaal vijf dagen en kan hooguit twee maal worden verlengd. Een uitzondering op de maximale duur van een schorsing vormt de schorsing die ingaat, terwijl er overleg gaande is over de definitieve verwijdering van een leerling. De schorsing duurt in dat geval net zo lang als de tijd die nodig is om over de eventuele verwijdering te beslissen.

Voordat de schorsing ingaat worden de ouders/verzorgers van de leerling door de directie uitgenodigd voor een gesprek, waarin de maatregel wordt toegelicht. Tevens worden oplossingsmogelijkheden verkend waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling door de school aan de orde komen.

Er worden afspraken over het vervolgtraject gemaakt. Hiervan wordt een verslag gemaakt, dat door de ouders voor gezien wordt getekend. Ouders kunnen bezwaar maken tegen de schorsing door een klacht in te dienen, zoals beschreven in de Klachtenregeling van de school als opgenomen in de schoolgids.

De leerkracht maakt melding van de schorsing in het leerlingdossier. De directie stelt het bevoegd gezag van de school (zijnde het bestuur van de school, hierna: 'het bestuur') op de hoogte, en informeert in geval van een schorsing van langer dan één dag de onderwijsinspectie schriftelijk over de schorsingsmaatregel. De directie kan besluiten ook de leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen.

Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.

Verwijdering

Een verwijdering houdt in dat een kind voorgoed geen toegang meer heeft tot de school.

Bij het zich meermalen voordoen van een zeer ernstig incident of bij ernstig wangedrag dat ernstige gevolgen heeft voor de veiligheid en/of het onderwijskundige klimaat van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering van een leerling. Ook wangedrag van ouders zoals (herhaalde) intimidatie van een leerkracht kan een reden zijn een leerling te verwijderen.

Als de school een kind de benodigde ondersteuning niet kan bieden, kan ook tot verwijdering worden overgegaan.

Bij verwijdering gelden de volgende voorwaarden:

- Bij wangedrag zijn ouders vooraf schriftelijk gewaarschuwd dat bij eerstvolgende herhaling tot verwijdering wordt overgegaan. In zeer ernstige gevallen kan onmiddellijke verwijdering geboden zijn.
- De school overlegt met de leerplichtambtenaar alvorens te verwijderen.
- Voordat er een beslissing genomen wordt, dient het bestuur de betrokken leerkracht en de directie te horen.
- Ouders worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek met het bestuur en de directie. In de uitnodiging worden reden en doel van het gesprek aangegeven en de verdere procedure wordt beschreven. Wanneer het gesprek er niet toe leidt om van het voornemen tot verwijdering af te zien, wordt het schriftelijk en onderbouwd door het bestuur aan de ouders bericht, waarbij de ouders gewezen worden op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- Verwijdering van een leerling is een beslissing van het bestuur.
- Het bestuur overlegt met de leerplichtambtenaar alvorens de hierna te volgen procedure tot verwijdering te starten.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen 2 weken een bezwaarschrift in te dienen bij het bestuur. Gedurende deze 2 weken blijft de leerling geschorst.

- Het bestuur neemt een uiteindelijke beslissing binnen 2 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Gedurende deze 2 weken blijft de leerling geschorst.
- Een definitief besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool, of een school voor speciaal (basis)onderwijs bereid is gevonden de leerling toe te laten of aannemelijk gemaakt kan worden dat gedurende 8 weken het bestuur er alles aan gedaan heeft om de leerling elders geplaatst te krijgen.
- Het besluit tot verwijdering wordt ter kennisgeving gestuurd naar de leerplichtambtenaar en onderwijsinspectie.

Monitoring Sociale Veiligheid

Een onderdeel van de zorgplicht sociale veiligheid is dat scholen ieder jaar monitoren of de leerlingen zich veilig voelen op school. De Onderwijsinspectie vereist deze monitoring. Scholen kiezen zelf met welke instrumenten zij monitoren, mits deze aan de wettelijke eisen voldoen.

Veiligheidsbeleid en monitoring

In de wet staat de zorgplicht van de school centraal. Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Het actief tegengaan van pesten is daar onderdeel van. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover informatie. De Memorie van Toelichting bij de wet zegt hierover: “Een school kan pas goed beleid ten aanzien van sociale veiligheid voeren als zij inzicht heeft in de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen. Op basis van monitoring die een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid van de leerlingen, krijgen scholen inzicht in de daadwerkelijke sociale veiligheid op de school.

Als de resultaten daartoe aanleiding geven, is het van belang dat de school hiervoor maatregelen neemt en het veiligheidsbeleid aanpast. Het schoolbestuur is hiervoor verantwoordelijk.”

Onze leerkrachten observeren de leerlingen individueel en in groepsverband en voeren gesprekken met individuele leerlingen. Daarnaast werken wij met het instrument Zien! Voor de monitoring van onze sociale veiligheid gezien vanuit de leerlingen.

Monitoring met Zien!

De Zien! leerlingvragenlijst voor groep 6 t/m 8 bevat de onderdelen betrokkenheid en welbevinden. Daarnaast bevat de vragenlijst ook stellingen met betrekking tot de categorieën relatie andere kinderen, autonomiebeleving, pestbeleving en pestgedrag en veiligheidsbeleving.

Groep 1-5

In groep 1-5 is het de taak van leerkracht en ouders om jonge kinderen goed te volgen in hun beleving van sociale veiligheid op school en waar nodig, de intern begeleider in te schakelen voor advies of extra begeleiding.

Leerlingvragenlijst groep 6-8 Zien!

Leerlingen uit groep 6-8 vullen de vragenlijsten van Zien! twee keer per jaar in. Dat gebeurt via een portal. De leerling krijgt één voor één de stellingen te zien in willekeurige volgorde. De stellingen zijn positief geformuleerd, met uitzondering van de stellingen die betrekking hebben op pestbeleving en pestgedrag. De leerling reageert door te klikken op één van de vier antwoordmogelijkheden. Om de leerlingen te helpen met het interpreteren van de stellingen, is er vaak een toelichting beschikbaar. De stellingen kunnen ook worden voorgelezen.

Leerkrachten analyseren en bespreken de ingevulde lijsten samen met de intern begeleider.

Sociogrammen groep 5-8

Sociogrammen worden minimaal twee keer per jaar afgenomen in groep 5 t/m 8 (oktober en april), geanalyseerd en besproken met de intern begeleider voor eventuele follow-up.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

In het kader van Veiligheid hanteert de HVL een Protocol Meldcode bij (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Hiermee willen wij de werknemers van de HVL ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode werkt volgens een vast stappenplan zoals hieronder beschreven.

Dit stappenplan leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. De stappen maken de beroepskracht duidelijk wat er van hem verwacht wordt bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij, rekening houdend met zijn beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding.

De vertrouwenspersoon (Ageeth Verbruggen) dient hierbij als vraagbaak op het gebied van signalen, kennis van de meldcode en taken van eenieder binnen de meldcode.

Verder coördineert de intern begeleider de uitvoering van de meldcode en is zij de contactpersoon met Veilig thuis (advies of melding).

De stappen van de meldcode gaan in vanaf het moment dat er signalen zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Er wordt vanuit gegaan dat signaleren een grondhouding is bij beroepskrachten.

Stappenplan Meldcode

Stap 1:

In kaart brengen van de signalen.

Wanneer een beroepskracht signalen meent te zien, worden deze eerst door hem in kaart gebracht. Hierbij is het zeer belangrijk om feiten en signalen uit elkaar te houden. Signalen kunnen ook besproken worden met de betrokkenen. (“hoe komt hij aan die gebroken arm?”, “ik zie dat je erg verdrietig bent, hoe komt dat?”).

Observaties, gesprekken waarin de zorg wordt gedeeld, documentatie van signalen zijn nuttige informatiebronnen.

Blijf vooral bij feiten, Veilig Thuis kan niets met onderbuikgevoelens.

Hierbij wordt ook gekeken naar ‘oudersignalen’. Bijvoorbeeld of de ouder(s) van het kind zwaar verslaafd zijn, ernstig ziek of zeer depressief.

Op dat moment kan in kaart worden gebracht hoeveel kinderen er in het gezin wonen, wie de zorgt draagt voor het gezin, hoe de kinderen naar school komen, etc.

Bij vermoedens van eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwelijke genitale verminking: Niet in overleg met ouders! Altijd Veilig Thuis bellen!

Maak ik me zorgen? Meldcode in gang zetten!

Stap 2:

Collegiale consultatie en zonodig raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselduiding

Overleg met een deskundige (bijvoorbeeld de aandachtsfunctionaris) over de signalen is de volgende stap. Op anonieme basis kan ook Veilig Thuis worden geraadpleegd voor advies (0800-2000). Wanneer er sprake is van zichtbaar letsel waarover meer duidelijkheid nodig is, kan ook een forensisch geneeskundige worden geraadpleegd via Veilig Thuis. Deze kan naar school komen om het letsel te bekijken. Maak ik me nog steeds zorgen? Stap 3.

Stap 3:

Gesprek met de ouders/ verzorgers

Wanneer er na stap 2 nog steeds zorgen zijn over de situatie, ga je met de ouders in gesprek om de zorgen te delen. Dit kan een beroepskracht alleen doen, of in aanwezigheid van de aandachtsfunctionaris. De beroepskracht vertelt dat hij zich zorgen maakt. De signalen en feiten die zijn waargenomen worden besproken. Het kan voorkomen dat in het gesprek de zorgen worden weggenomen. De volgende stappen worden dan niet genomen.

Indien de zorgen niet worden weggenomen, geeft de beroepskracht aan dat school een melding gaat doen. De beroepskracht legt aan de ouders uit wat het doel van de melding is. Vervolgens wordt gevraagd aan de ouders om daarop te reageren. Wanneer de ouders bezwaar maken, probeert de beroepskracht aan de bezwaren tegemoet te komen. Er wordt altijd geprobeerd om toestemming te krijgen van de ouders om te melden. Maak zonodig afspraken met Veilig Thuis over hoe het kind opgevangen kan worden indien nodig.

Gesprek met het kind

Indien mogelijk wordt eerst een apart gesprek met het kind gevoerd. De beroepskracht weegt (samen met aandachtsfunctionaris) af of dit voor het kind niet te belastend is. Het kan van belang zijn het kind apart te spreken, zonder dat de ouders erbij zijn, zodat het kind zich vrij kan uiten.

Geen gesprek met ouders/ verzorgers

Deze stap mag alleen overgeslagen worden als het direct gevaar zou opleveren voor het kind of de situatie. Bijvoorbeeld: de beroepskracht bespreekt het vermoeden van seksueel geweld nog niet met de dader, omdat hij het risico aanwezig acht dat de dader zich na het gesprek op het slachtoffer zal afreageren.

Ook kan een gesprek worden overgeslagen als men bang is dat de ouders de contacten met de beroepskracht zullen verbreken en het kind uit zicht kan raken van de school.

Stap 4:

Wegen van aard en ernst

Na het in kaart brengen van feiten, signalen en eventueel het gesprek met Veilig Thuis (in stap 2), ouders/ kind(eren) heeft de beroepskracht redelijk veel informatie. Op dit moment moet de beroepskracht (in overleg met de aandachtsfunctionaris en/ of opnieuw met Veilig Thuis) het risico van huiselijk geweld of kindermishandeling inschatten, en ook de aard en de ernst van dit geweld.

Dit gebeurt aan de hand van 5 afwegingen:

1. Vermoeden wegen: afsluiten of naar afweging 2.
2. Veiligheid: is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

Nee: naar afweging 3

Ja: melden en met Veilig Thuis de stappen verder doorlopen

3. Hulp: kan ik effectieve hulp organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

Nee: melden Veilig Thuis

Ja: naar afweging 4

4. Hulp: aanvaarden de betrokkenen de hulp en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

Nee: melden Veilig Thuis

Ja: hulp in gang en doelen afspreken: meetbaar. Rollen en afspraken op papier.
Naar afweging 5

- 5: Resultaat: leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten t.a.v. de veiligheid, het welzijn/ herstel van de direct betrokkenen?

Nee: melden Veilig Thuis

Ja: hulp afsluiten, vastgelegde afspraken over monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

Bij twijfel wordt altijd (opnieuw) contact opgenomen met Veilig Thuis.

Stap 5:

Beslissen: melden en/ of hulp organiseren

Het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Beide beslissingen worden in genoemde volgorde genomen.

Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Maak afspraken met Veilig Thuis over hoe het kind opgevangen kan worden indien nodig.

Melden

Bij onvoldoende mogelijkheid tot bieden van bescherming, wordt een melding gedaan. Met een melding kunnen de signalen nader worden onderzocht en acties in gang worden gezet. Veilig Thuis doet na een melding onderzoek naar de signalen. De medewerkers gaan in gesprek met de ouders en de beroepskrachten die met het kind te maken hebben. Zij onderzoeken welke hulp noodzakelijk is voor zowel slachtoffer als pleger.

Feiten

De melder meldt zoveel mogelijk feiten en signalen die waargenomen zijn. Bij feiten en gebeurtenissen van een andere waarnemer, moet de bron duidelijk worden vermeld.

OVERZICHT VERTROUWENSPERSOON- CONTACTPERSOON – AANDACHTSFUNCTIONARIS

Anti-pest coördinator

De intern begeleider heeft op onze school de functie van anti-pest coördinator.

Contactpersonen voor de kinderen

Kinderen die niet bij hun groepsleerkracht, directie of anti-pestcoördinator met hun probleem/klacht terecht kunnen/durven, kunnen met ingang van schooljaar 2019-2020 een beroep doen op de contactpersoon voor kinderen Esley Hogendoorn of Ageeth Verbruggen. Zij zijn een bekend gezicht binnen de school en voor alle leerlingen goed bereikbaar. De contactpersoon biedt kinderen een luisterend oor en helpt hen bij het vinden van een oplossing voor hun probleem/klacht. De contactpersoon stimuleert en steunt kinderen bij het zo open mogelijk communiceren met medeleerlingen, de groepsleerkracht en hun ouders over de conflicten en klachten die ze ervaren. Kinderen kunnen een contactpersoon ook ter ondersteuning bij een gesprek vragen. Bijvoorbeeld als een kind niet goed met een groepsleerkracht kan opschieten of als er sprake is van pesten. Zo helpt onze contactpersoon lastige situaties bespreekbaar maken. De gesprekken van het kind met de contactpersoon worden vertrouwelijk behandeld.

Aandachtsfunctionaris

Scholen zijn verplicht om de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling te hanteren. Vanuit de Wet Meldcode wordt geadviseerd een aandachtsfunctionaris aan te stellen en op te leiden. Op de Hildebrand Van Loonschool is de intern begeleider de aandachtsfunctionaris. Medewerkers en ouders/verzorgers kunnen bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij de intern begeleider terecht.

De aandachtsfunctionaris zorgt voor de implementatie van de meldcode en coördineert het signaleringsproces, verwijzing en zorg rondom de leerling en het gezin

Onze Meldcode vindt u hieronder.

Contactpersoon voor volwassenen

In onze klachtenregeling is geregeld waar betrokkenen van de school terecht kunnen als men niet zelfstandig en/of met hulp van de groepsleerkracht of directie of een

contactpersoon tot een oplossing komt. De volledige klachtenregeling is te vinden op <http://www.hvlschool.nl/index.php?section=6&category=&page=78>

Onze contactpersoon voor volwassenen binnen de school is **Jurgen Roos**, roos.dedie@planet.nl. Jurgen zal hen een luisterend oor bieden en kan hen wijzen op de gebruikelijke routes die vermeld worden in de schoolgids en onder het kopje 'ouders' op de website. Tevens kan hij betrokkenen steunen bij gesprekken met de andere 'partij' en bij het vinden van een oplossing. Als men er door tussenkomst van de contactpersoon niet met elkaar uitkomt verwijst de contactpersoon betrokkene naar de vertrouwenspersoon. Indien wenselijk kan de contactpersoon informatie geven over de procedures voor het indienen van een klacht bij het bestuur en/of de externe Geschillencommissie en mensen wijzen op de klachtenprocedure in de schoolgids en de volledige klachtenregeling op de website.

Vertrouwenspersoon

Indien het, mede gelet op de aard van de klacht, ook niet mogelijk is een probleem of klacht naar tevredenheid via een contactpersoon op te lossen of af te handelen, kunnen volwassenen een beroep doen op de vertrouwenspersoon die aan onze klachtenregeling verbonden is. Dit is Albert Kok, a.kok@wxs.nl. De directie en contactpersonen van de school kunnen de procedures uitleggen.